

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมกิจกรรมพัฒนาการทางอาชีพต่อวุฒิภาวะทางอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทั้งในด้านทัศนคติในการเลือกอาชีพ และความสามารถในการเลือกอาชีพ

สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนที่ได้รับโปรแกรมกิจกรรมพัฒนาการทางอาชีพ จะมีคะแนนวุฒิภาวะทางอาชีพ สูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการช่วยเหลือโดยโปรแกรมกิจกรรมพัฒนาการทางอาชีพ ในด้านทัศนคติในการเลือกอาชีพ และความสามารถในการเลือกอาชีพ

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทพมงคลรังษี อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2533 ที่สมัครใจเข้ารับโปรแกรมกิจกรรมพัฒนาการทางอาชีพ จำนวน 20 คน โดยการสุ่มแบบมีจุดมุ่งหมาย (purposive sampling) จากประชากรเพื่อเป็นกลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม กลุ่มละ 10 คน แต่ละกลุ่มมีนักเรียนชาย 5 คน นักเรียนหญิง 5 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบวัดวุฒิภาวะทางอาชีพ มาตรฐานทัศนคติ และแบบวัดความสามารถในการเลือกอาชีพ ของ จอห์น โอ ไครท์ส ซึ่งแปลและเรียบเรียงโดย รองศาสตราจารย์ ดร.พรณราย ทรัพย์ประภา ภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพทางอาชีพ พัฒนาการทางอาชีพ ชุดการเรียนรู้รายบุคคล โปรแกรมการศึกษาทางอาชีพด้วยตนเอง การแนะแนวอาชีพแบบกลุ่มย่อย และการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม
2. สร้างและพัฒนาโปรแกรมกิจกรรมพัฒนาการทางอาชีพ แล้วตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมโดยผู้ทรงคุณวุฒิ
3. นำแบบวัดบุคลิกภาพทางอาชีพ มาตรฐานทัศนคติ และแบบวัดความสามารถในการเลือกอาชีพ ไปหาความเที่ยง
4. รับสมัครนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทพมงคลรังษี ที่ต้องการความช่วยเหลือเกี่ยวกับการตัดสินใจทางอาชีพ
5. ทำการทดสอบก่อนการทดลอง (Pretest) และคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างเพื่อเป็นกลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม ด้วยแบบวัดบุคลิกภาพทางอาชีพ มาตรฐานทัศนคติ และแบบวัดความสามารถในการเลือกอาชีพ
6. กลุ่มทดลอง ได้รับโปรแกรมกิจกรรมพัฒนาการทางอาชีพ โดยมีผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง 40 นาที รวม 10 ครั้ง เป็นเวลา 5 สัปดาห์ โดยไม่ได้เรียนกิจกรรมแนะแนวในชั้นเรียน ส่วนกลุ่มควบคุมเป็นกลุ่มที่ไม่ได้รับการช่วยเหลือโดยโปรแกรมกิจกรรมพัฒนาการทางอาชีพ แต่ได้เรียนกิจกรรมแนะแนวในชั้นเรียนตามปกติ เป็นเวลา 5 สัปดาห์
7. ทำการทดสอบหลังการทดลอง (Posttest) ด้วยแบบวัดบุคลิกภาพทางอาชีพ มาตรฐานทัศนคติ และแบบวัดความสามารถในการเลือกอาชีพกับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม
8. เก็บรวบรวมข้อมูล ตรวจสอบให้คะแนนจากแบบวัดบุคลิกภาพทางอาชีพ มาตรฐานทัศนคติ และแบบวัดความสามารถในการเลือกอาชีพ แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนจากแบบวัดบุคลิกภาพทางอาชีพครั้งทดสอบก่อนการทดลอง (Pretest) ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
2. หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนจากแบบวัดบุคลิกภาพทางอาชีพครั้งทดสอบหลังการทดลอง (Posttest) ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

3. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนครั้งทดสอบก่อนการทดลอง และครั้งทดสอบหลังการทดลอง ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองที่ได้รับโปรแกรมกิจกรรมพัฒนาการทางอาชีพ มีคะแนนภาวะทางอาชีพด้านทัศนคติและความสามารถในการเลือกอาชีพสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่า โปรแกรมกิจกรรมพัฒนาการทางอาชีพมีผลต่อการเพิ่มภาวะทางอาชีพของบุคคล

ข้อเสนอแนะ

1. ควรจะมีการศึกษาผลของโปรแกรมกิจกรรมพัฒนาการทางอาชีพในกลุ่มตัวอย่างระดับชั้นอื่น ๆ เช่น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ว่า มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงภาวะทางอาชีพของนักเรียนหรือไม่ เนื่องจากนักเรียนในระดับชั้นนี้เป็นช่วงที่นักเรียนต้องตัดสินใจเลือกแนวทางในการศึกษาต่อ หรือแนวทางในการประกอบอาชีพอีกครั้งหนึ่ง
2. ควรจะมีการนำรูปแบบของโปรแกรมกิจกรรมพัฒนาการทางอาชีพไปปรับปรุง หรือใช้พัฒนาในเรื่องอื่น ๆ เช่น การพัฒนานิสัยและทัศนคติในการเรียน การพัฒนาบุคลิกภาพ ในกลุ่มตัวอย่างระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ว่ามีผลต่อการเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนานักเรียนในเรื่องดังกล่าวหรือไม่
3. ควรจะมีการจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับทักษะวิธีการดำเนินกิจกรรมการแนะแนวอาชีพแบบกลุ่มย่อยให้แก่บุคลากรที่ทำหน้าที่แนะแนวของสถานศึกษา หรือบุคคลอื่น ๆ ที่สนใจ เช่น ครูประจำชั้น หรือกลุ่มนักเรียนอาสาสมัครช่วยในการแนะแนว ตามความเหมาะสมของแต่ละสถานศึกษา เพื่อให้มีบุคลากรที่มีทักษะในการแนะแนวอาชีพแบบกลุ่มย่อย สำหรับการช่วยเหลือนักเรียนให้มีโอกาสได้พัฒนาภาวะทางอาชีพหรือพัฒนาในเรื่องอื่น ๆ ตามวัตถุประสงค์ได้อย่างทั่วถึงทุกคน
4. ควรจะมีการติดตามผลการเลือกอาชีพของนักเรียน หลังการทดลองเป็นระยะ ๆ ระหว่าง 3 - 6 เดือน เพื่อดูประสิทธิภาพของโปรแกรมกิจกรรมพัฒนาการทางอาชีพ